

Svar på skriftligt spörsmål SSS 462/2018 rd

Svar på skriftligt spörsmål om asylsökandes möjlighet att ansöka om uppehållstillstånd för studier

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 462/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Matti Semi /vänst m.fl.:

Var regeringen medveten om de faktiska följderna av lagen för de asylsökandes ställning som inte nämns i förslaget,

vilka anvisningar har Migrationsverket fått för behandlingen av ansökningar om asylsökandes uppehållstillstånd för studier,

hur ämnar regeringen säkerställa att asylsökande har möjlighet att fortsätta inledda studier och ansöka om uppehållstillstånd för studier och

hur ämnar regeringen säkerställa att personer vars grunder för uppehållstillstånd är studier inte avlägsnas från landet?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Asylsökande har rätt att studera utan uppehållstillstånd under den tid som han eller hon vistas i landet som sökande om internationellt skydd och den processen inte har avslutats. Asylsökande behöver alltså inte ett uppehållstillstånd för studier under den här tiden för att få studera. I den här frågan har det inte gjorts ändringar. Asylsökande behöver inte heller ett särskilt uppehållstillstånd för arbete när den i lagen föreskrivna tiden för inledande av rätten att arbeta har gått ut. Internationellt skydd är den starkaste grunden för vistelse och avgörs alltid först och sålunda avgörs inga andra uppehållsärenden under den tiden, även om asylsökande har ansökt om andra former av uppehållstillstånd.

Den 1 september 2018 trädde i kraft lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete, varigenom har implementerats Europeiska unionens och rådets direktiv 2016/801/EU om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för forskning, studier, praktik, volontärarbete, deltagande i elevutbytesprogram eller utbildningsprojekt och för au pair-arbete (omarbetning). Implementeringen har inte påverkat till asylsökandes rätt att studera.

I Finland har implementeringen av direktivet endast berört dess tvingande delar som förpliktar medlemsländerna. I den nya lagen har bestämmelserna om uppehållstillstånd som avses i direk-

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 462/2018 rd

tivet och motsvarande bestämmelser i utlänningslagen samlats så att det centraliserat föreskrivs om liknande uppehållstillstånd i en lag och att bestämmelserna tillämpas på samma sätt.

I artikel 2 i direktivet föreskrivs om tillämpningsområdet. I dess andra punkt föreskrivs förpliktande för medlemsländerna gällande vem direktivet inte tillämpas på. Till denna del ger direktivet medlemsländerna inte rätt till prövning på annat sätt utan punkten ska upptas som sådan i den nationella lagen. Tillämpningsområdet har sålunda långtgående förblivit samma som för det tidigare studerandedirektivet (2004/114/EG). Under tiden för författningsberedningen av genomförandet av direktivet fördes omfattande diskussioner och det bedrevs växelverkan i frågor som anknöt till direktivets målgrupper, framför allt forskare och studerande och om kommande ändringar, men inte om det övriga tillämpningsområdet. Syftet med direktivet är nämligen att via invandring från länder utanför unionen få tillgång till synnerligen högkvalificerade människor och särskilt öka efterfrågan på forskare och studerande som hör till direktivets målgrupper.

Regeringens proposition om genomförande av direktivet var ute på bred remiss i årsskiftet 2017-2018. I remissvaren lyftes inte tillämpningsområdet upp så som anges i spørgsmålet och sålunda beaktades inte frågan i den fortsatta beredningen av förslaget vilken gjordes för de övriga framtagna frågornas del.

Trots att asylsökande även i fortsättningen har rätt att studera utan uppehållstillstånd och att alla som beviljats internationellt skydd får studera utan särskilt tillstånd för studier har den nya lagen följder för den som fått ett negativt asylbeslut.

Om en asylsökandes ansökan om uppehållstillstånd för studier har lämnats in innan lagen trädde i kraft 1.9.2018 gäller den nya lagen inte alls honom eller henne vilket innebär att asylsökande kan ansöka om uppehållstillstånd för studerande även efter att ha fått ett negativt beslut. Om villkoren för beviljande av uppehållstillstånd uppfylls och sökande också uppfyller de allmänna förutsättningarna för beviljande av tillstånd kan uppehållstillstånd beviljas. Enligt uppgifter från Migrationsverket hade 20 asylsökande före 1.9.2018 lämnat in en ansökan om uppehållstillstånd för studier.

Om ansökan om uppehållstillstånd för studier har lämnats in 1.9.2018 eller efter detta datum omfattas sökande av den nya lagen. Då omfattas den utländska medborgaren inte av tillämpningsområdet för den nya lagen om han eller hon ansöker om internationellt skydd i Finland eller i något annat av unionens medlemsländer vilket innebär att han eller hon inte kan ansöka om uppehållstillstånd på grund av studier under asylansökningsprocessen. Den utländska medborgaren kan inte heller ansöka om uppehållstillstånd på grund av studier om han eller hon har fått ett negativt asylbeslut, det finns beslut om att personen ska avlägsnas ur landet och verkställande av avlägsnandet ur landet pågår. Då handläggs den studerandes ansökan om uppehållstillstånd inte. Enligt Migrationsverkets uppgifter har två asylsökande 1.9.2018 eller senare ansökt om uppehållstillstånd för studier.

En asylsökande som lämnat sin ansökan efter 1.9.2018 kan emellertid också beviljas uppehållstillstånd i enlighet med den nya lagen på grund av studier i fall han eller hon har återkallat sin

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 462/2018 rd

ansökan om internationellt skydd och det inte tidigare har beslutats att den asylsökande ska avlägsnas ur landet.

I Finland är det polisen som ansvarar för verkställandet av beslut om avlägsnande ur landet. Polisen ska också säkerställa att det inte till exempel har getts ett beslut om förbud mot verkställande av utvisningsbeslutet i förvaltningsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen. Detta säkerställs alltid direkt hos förvaltningsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen. När en särskild ansökan om uppehållstillstånd har lämnats in går polisen i beredningen av utvisningen tillsammans med Migrationsverket igenom grunderna för ansökan om uppehållstillstånd och vilka möjligheter det finns för att ansökan ska beviljas och beslutar i enlighet med detta om hur polisen går vidare i utvisningsfrågan. Sökande kan i detta skede redan ha lämnat in ett flertal asylansökningar liksom också ansökningar om uppehållstillstånd på andra grunder. Polisen får information om nya asylansökningar och övriga omständigheter som möjligen påverkar utvisningen direkt ur det elektroniska informationssystemet för utlänningsfrågor (UMA) och är vid behov alltid i kontakt med Migrationsverket som behandlar uppehållstillståndet.

Asylsökandes rätt att studera under asylansökningsprocessen har alltså inte ändrats, rätten att studera finns fortfarande. Alla slags studier gynnar både den asylsökande och hans eller hennes ursprungsland och stärker samtidigt de kulturella kontakterna och ökar sålunda den kulturella mångfalden.

Helsingfors 13.12.2018

Inrikesminister Kai Mykkänen